

Kringlooplandbouw voor de agrarische sector volgens visie Netwerk Bio-Vegan.

Convocatie Rondetafelgesprek

Het Nederlandse landschap en het agrarische beroep zijn de laatste decennia enorm veranderd. Het beroep is gekapitaliseerd en de menselijke, agrarische moraal is enorm vervreemd van zijn oorsprong. Dat beeld wekt steeds vaker onvrede en onbegrip bij de burger/consument. Veeteelt speelt een dominante rol in het innemen van landschappelijke ruimte, milieubelasting en in een geldverslindend hygiëne- en controleapparaat. Er zijn grote, tot zeer grote grasland- en maïspancelen ontstaan met een zeer laag diversiteitsniveau aan flora en fauna. Met behulp van kunstmest en import van veevoer wordt er als eindproduct dierlijk eiwit geproduceerd op grote schaal. Dit lijkt in bijna niets meer op de landbouw in samenwerking tussen mens en natuur. Het boerenerf is vaak veranderd in een industrieterrein: fabrieksmatige massaproductie van dierlijk eiwit - met alle gevolgen van dien. De omgeving van bio-industrie bedrijven wordt zwaar belast met milieu- en landschappelijke effecten. We kennen ze ondertussen wel allemaal. Als je een autorit door Nederland maakt en je turft links en rechts de percelen die in dienst van de veeteelt staan dan is de score zeer hoog.

Tuinbouw- en akkerbouwpercelen dragen veel meer bij tot een mooi en zinvol agrarisch landschap, zeker als er een transitie naar biologisch gaat plaatsvinden. Het buitengebied is een stukje Nederland en is daarmee een deel van ons allen. Produceren voor export neemt in deze visie een kleine plaats in. Het produceren voor de directe omgeving, gezonde beleving, milieubewustzijn en biologische productie scoren in deze transitie juist hoog. Verfijnde technieken op hoog niveau, machines en computers, kunnen ons tegenwoordig daarbij uitstekend helpen!

De meest voor de hand liggende eerste ingreep is stoppen met het bouwen van megastallen. Vervolgens het eerlijk financieel belasten van de "vervuiler", bijv. door de invoering van een vleestaks. "Het netwerk van Biologische Veganboeren", kortweg "Bio-Veganboeren" pleit dan ook voor het afbouwen van de bio-industrie. Wel vinden wij dat er een keurige regeling moet komen voor familiebedrijven die hun bio-intensieve bedrijf willen opgeven en dit ter sanering aanbieden en daarbij wellicht willen omschakelen naar een plantaardig modern landbouwsysteem. Lage, natte weidegronden zouden een aparte status moeten kunnen krijgen om zo als natuurgebied ingeschaald te kunnen worden, met een passende vergoeding.

Een landelijk ingevoerde biologische landbouw is uiteindelijk de beste weg naar een zinvolle, duurzame invulling van het agrarisch gebied. Durf daarop in te zetten. Nagenoeg iedereen in Nederland wordt daar gelukkig van. "Boven het wiegje gezellig roken" kan tegenwoordig niet meer. Iedere burger kan zich daarbij aansluiten. Boven de gewassen eenvoudig gif spuiten zou tegenwoordig ook niet meer kunnen, toch? Biologische landbouw met een gesloten natuurlijke stikstofkringloop, en met een zeer beperkte veeteelt is met de huidige kennis zeker mogelijk. Ja, ook binnen de biologische landbouw is dit nog braakliggend terrein. Men wringt zich in allerlei bochten om zo lang mogelijk nog stikstof uit gangbare mest te kunnen verkrijgen. Door inperking van de hoeveelheid (biologisch) vee en inzet van meer stikstofbindende gewassen kan de stikstofbalans op biologische bedrijven ruim voldoende worden. De stikstofbindende gewassen zijn hierbij niet meer het voer voor het vee, maar worden het voer voor het bodemleven. Uiteindelijk wordt dit voer efficiënt omgezet in waardevolle wormenmest voor onze plantaardige voedselgewassen. De invoer van veevoer is dan plotseling niet meer nodig. De zelf geteelde eiwitrijke groenbemesters voorzien de bodem van stikstof. Diversiteit in overvloed. We maken ons niet meer schuldig aan het kappen van oerwoud. Deze visie moet politieke steun verkrijgen!

Aan alles hangt een prijskaartje. "Doen we Nederland in de uitverkoop? Wie gaat dat betalen?" Het duiveltje is de geldstroom. Landbouwsubsidies in de veeteelt werken verslavend. Saneer de uitgave. Er wordt veel, veel te weinig aan goede voeding besteed door de consument. Ook dat lijkt op verslaving. Het wordt eindelijk tijd dat een ethisch verantwoorde boer eerlijk beloond wordt, ook door de politiek!

Bewustwording zal uiteindelijk de schijnbaar vicieuze cirkel de baas worden. Wie voelt zich hierbij aangesproken om het roer om te gooien, de politiek of de consument? Laten we hopen dat de Nederlandse landbouw de wisselbeker voor zijn huidige topositie kan behouden, maar dan verdiend met het doorvoeren van bovengenoemde visie. Het netwerk adviseert de Kamer om het landbouwbeleid te richten op de invulling van plantaardige, eiwitrijke teelten, en op een nette en eerlijke manier te werken aan de afbouw van de bio-industrie.

Namens,

Jan van Arragon - Teler en adviseur Netwerk Bio-Vegan

Joep Peteroff - Secr. Netwerk Biocyclische-Veganlandbouw - Netwerk Bio-Vegan.

28 mei 2019